

אריך פוינסטרוהיים
חיות פאריסיות

מצער, איפוא, ששחקן גדול זה נאלץ להופיע בסרטים אינדיבידואליים כל כך, שהם שגרת געונית האדם" (הכחונה היא לאות הסכנה האדום במסילת הברזל) הוא אחד מהם.

ולא רק שהסרט הוא נורא בטפשותו אלא שאריך פון סטרוהיים נאלץ לשחק בו אדם אהוד וטוב לב, זוהי, כמוכח, שגיאה חמורה; סטרוהיים יכול להיות רק הנבל, כי הוא נבל נהדר, ואמנם, בסוף הסרט כשהוא מתחיל לאיים על הגיבור, אנו רואים איזה זכנווה היה זה להראותו באור רודו.

סיפור המעשה אינו ראוי שנחזור עליו כאן, חבל שאיננו יכולים להגיד שזכאי לראות את הסרט בשביל סטרוהיים בלבד, סטרוהיים ראוי לסרטים טובים יותר.

סרטי השבוע

הפערה בלב זבים (אה"ב), סרט הרפתקאות על הים שמומן לא ראינו כמותו, רביהובל ראלס מטיבץ בכונה את האניה, המכשפה האדומה, השיכת למריאנט סינטי, ועברות שנים של שנאה וקנאה בין שני הגברים, והנה הם נפגשים על אי בלב האוקיינוס, ושניהם מתאחדים במטרה להעלות את אוצר הזהב הטמון בכסן האניה השקועה. משחקם של ג'הון וויין ולותר אדלר משכנע מאד, והצלומים הם נהדרים.

נקמת אשה (אה"ב), הוליבוד הפיכה את "חייך המדונה" מאת אלדואיס הקסלי, ל"נקמת אשה" עם שרל בואיה, וחבל על כך, (ה"עולם הזה" 661)

בתו של נפטון (אה"ב), סרטה של אחרון של אסתר ויליאמס אינו עולה על סרטיה הקודמים ואינו נופל מהם. רד סקלטון ובטי גארט מספקים בדיחות.

פנג הדוכן (רוסי), סרט לפי ספרו של ג'ק לונדון על יצור-פרא שמחציתו כלב ומחציתו זאב. הרפתקאותיו של הגור בין חיות היער והאינדיאנים צולמו בסרט עם רב ובהבנה, אולם עיצוב הדמויות האמריקאיות הוא פשוט מגוחך, ורחוק מן המציאות כרחוק מזרח ממערב. את פנג משחק בהצלחה רבה כלב בלתי ידוע לנו, חבל רק שבמקום לשמוע את קולו, מלווה הסרט במין מוסיקה ממודת, שרק מפריעה.

אולם קרנטי (ארה"ב) הסרט גדול, המון מוסיקאים מפורסמים; הרבה מוסיקה, הגבור הוא; האולם עצמו, חובבי מוסיקה ימצאו עניין רב, אם כי המבחר הוא משונה (ומעורב), מי שמי חפש בקולנוע עלילה או מתח, יתאכזב. לא חסרה גם הבעיה של מוסיקה מודרנית (כלומר: ג'ז ושות') כנגד מוסיקה קלאסית, והפתרון האמריקאי לבעיה, (היש לבעיה זאת פתרון? הרי זה עניין של טעם).

הבמה היתה שם, כחובבי, במחזה שכתב בעצמו "אחים".

בין המשתתפים בהצגה היו גם שני ניצבים בסרטים, הם הבטיחו ל"סדר" אותו בראינוע, סטרוהיים חכה ליום זה גדול זמן ארוך; דבר לא קרה. כשנלאה לצפות לקיום ההבטחה של אל הבמאי ד. וי. גריפית את הפתח הבא:

"הבארון אריך פון סטרוהיים מוכן לעיין בהצעה להופיע באחד מסרטיו ה"נפלאים"..."

גריפית חיך ונתן לסטרוהיים לא פחות מששה תפקידים (וכולם של כושים) ב"סרט הנפלא באמת: "בהרולד או" מה".

סטרוהיים דבק בבמאי הגדול, היה לעוזרו בסרטו הבא והשתדל ללמוד ממנו את האמנות. במרוצת השנים הלך פרסומו וגבר עד אשר היה באפשרותו לצמות את סרטי עצמו.

"עצתי לך" — אמר לו גריפית כשסטי" רוהיים החל לעבוד על סרטו הראשון,

"היא זאת: במה את סרטיך לפי דרכך שלך ורק לפי דרכך. שים עליהם את חותמתך. נקוט עמדה ואל תסטה ממנה. לך אויבים רבים, אך תעשה גם סרטים טובים."

"בעלים סו" מי"ם" סרטו הראשון, היה מאורע קולנועי גדול. סרט על יחסימיין, היה זה מלא פקחות. שנינות, מקוריות. בן-לילה היה סרטו היים לאיש השעה, אורסון וולס של אר"ת תקופה: הוא כתב, בימה ושיתק את גיבור הסרט. קצין אוסטרי פתיח המשתעשע באשת רופא אמריקאי.

לסרטו הבא לא היתה אותה הצלחה כמו ל"בעלים סו"מי"ם", אולם הש"לישי, "גשים שו"טות" זכה לפרסום עצום, הוא גם זיכה את סטרוהיים בבית קורת קטלנית ביותר.

סקלטון וגארט
צחוק בצר...

סטרוהיים עצמו משחק בסרט תפקיד של נוכל המתימר להיות נסיך רוסי. סטרוהיים (בסרט) שולט בנשים רבות, רודה בהן באכזריות ואוהב אותן בפראות. זהו סטרוהיים שהעולם אוהב לראות על הבד: אכזר ומנומס, איש המוסר והתופש המחלט כאחד.

בשנות העשרים נדמה שעתידי של סטרוהיים מובטח, אולם כאשר החל לבזבז על כל סרט מיליונים רבים של החברות ששכרו אותו, וכאשר הוציא מתחת ידו סרטים של ארבעים מערכות ויותר, נסתם עליו הגולל כבמאי; הוא קנה לעצמו אויבים רבים מדי.

כעבור שנים אחדות היה פושט רגל...

לפתע, מפאריס, הזמנה לשחק בסרט. הוא היה זקוק לכסף, ונסע. שם, בצר"פה, קבלו את פניו בהתלהבות. הוא הופיע בסרטים רבים, זוכרים אותו ב"ה"אילוזה הגדולה" "גיברלטר" "אליבי" ועוד.

בזמן המלחמה חזר להוליבוד. הוא הופיע בסרט טוב אחד: "כוכב הצ"פון" ובמספר סרטים חסרי ערך. מאז שחרור אירופה הוא שוב בפריס.

"לפתח חטאת רובין"

ניק רומאני מובא לבית המשפט. האשמה: רצח. אנדריו מורטון. ידידו ופרקליטו, מגן על העלם ותולה את הקולר בחברה האשמה לדעתו, בפשעי ניק.

במשך המשפט מגולל מורטון את פרשת העלם, ואנו חוזרים אתו לעבר. אביו של ניק מת בילדותו והוא גדל בשכונת העוני, בא בחברה לא טובה ושהה פעמים אחדות בבתי ספר לפושעים צעירים. הם נהגו בו באכזריות ועשוהו פושע מועד.

הוא פגש נערה צעירה, ונשא אותה לאשה, ועשה הכל כדי להיטיב את דרכיו. אולם בגלל יחס רע אליו חזר ופשע, והדבר גרם לכך שאשתו תתאבד. עובדה זו מודגשת פעמים רבות על ידי הקטיגור, ובסופו של דבר רוחו של ניק נשברת, והוא מודה ברצח.

עלילה זו משמשת מצע מצויין לסרט. חלוקת תפקידים טובה, תסריט מוצלח ובימאי קפדני הוציאו פילם משובח באמת. האמפרי בוגרט טוב מאד בתפקיד האהוד של הסניגור מורטון, והשחקנים האחרים ממלאים גם הם את תפקידיהם באמונה.

"השגעון האדום"

עתונאי אחד סיכם כך את חולדות חייו של אריך פון סטרוהיים:

- 1911 -- ניצב בהוליבוד.
- 1925 -- אחד מששת הבמאים הגדולים ביותר בעולם.
- 1930 -- מחוסר עבודה.
- 1935 -- פושט רגל.
- 1950 -- אחד משחקני-הקופה הראשיים בצרפת.

מחקר מעמיק יותר יביאנו אל הפרטים הבאים: אריך אוסבאלד פון נורדנבאלד סטרוהיים נולד בספטמבר 1885 בווינה, לאביו, קולונל בצבא הפרשים המלכותי ולאמו, מנשי החצר של המלכה. הילד אריך קיבל את חינוכו בבית הספר ל"פרדיקצינים ונתקבל, בהיותו בן שבע-עשרה, לשרות, כסגן-משנה. לאחר ששרת שבע שנים ונפצע פעם אחת בחזית, הודיע על רצונו להגר לאמריקה.

הוריו לא התנגדו לרעיון, להיפך, הם מצאוהו יפה למדי, כי הקצין הצעיר, רודף הנשים, הבזבז, הלהוט אחרי הקלפים, גרם להם צער רב. כך הגיע, באנית-בקר, ביום קיץ אחד ב"1909 לחוף העולם החדש.

מלאכותיו לאחר רדתו על החוף: תורגמן, זמר במרוח גרמני, מוכר עתונים, סולל כבישים ופרש בצבא האמריקאי. לחם גם בצבא המכסיקאי ומשם פנה לקליפורניה. הופעתו הראשונה על

שרל בואיה
אזיקים הוליבודיים